

Lapin yliopisto

LAUSUNTO 15.8.2016

dnro 307/00.05/2016

Viite: kirjeenne 1.7.2016

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

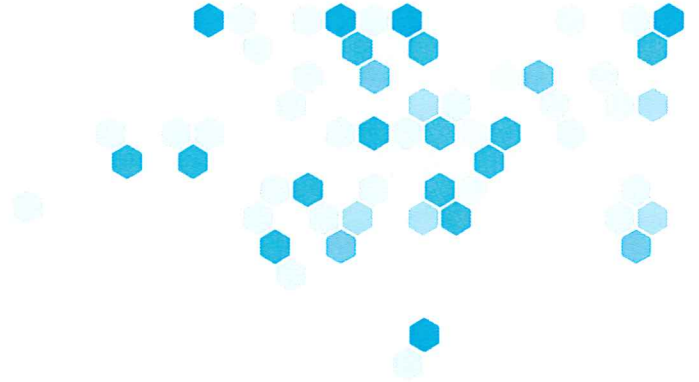
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi eräistä opetustoimen rekistereistä ja valtakunnallisista tietojärjestelmistä

Lapin yliopisto lausuu opetustoimen rekisterien ja valtakunnallisten tietojärjestelmien lakiesitysten valmistelusta seuraavan.

Yleistä

Hallituksen lakiesityksessä säädettäisiin oppijanumerorekisteristä. Jatkossa oppijanumero yksilöisi yksittäisen henkilöt oppijanumeron perusteella; oppijanumero on pysyvä. Lapin yliopisto kannattaa opiskelijanumerorekisterin rakentamista ja oppijanumeron käyttöä, koska se laajentaa rekisteritietojen käytön määrää muun muassa niiden henkilöiden osalta, joilla ei ole käytössä suomalaista henkilötunnusta. Lisäksi pelkästään numeroihin pohjautuva oppijanumero ei sisällä tietoa muun muassa henkilön sukupuolesta kuten henkilötunnus.

Yksittäisen oppilaan/opiskelijan tietoja tallennetaan useisiin opetustoimen rekistereihin ja tällä hetkellä yksittäisen henkilön on mahdotonta saada itseään koskevaa koulutustietoa kattavasti yhdestä paikasta. Tästä syystä Lapin yliopisto kannattaa uuden oppilas-, opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisen käsittelyjärjestelmän rakentamisesta. Korkeakouluilla on ollut hyviä kokemuksia korkeakoulujen

valtakunnallinen tietovarannon (Virta) rakentamisesta ja käytöstä. Lakiesityksessä korkeakoulujen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavien tietojen lisäysharpennus vastaa korkeakoulujen nykyistä toimintatapaa tallentaa tiedot tietovarantoon.

Korkeakoulujen näkökulmasta yksittäisen opiskelijan mahdollisuus saada kootusti omat opinto- ja tutkintosuoritustiedot voi sujuvoittaa omaa opiskelupolkua ja helpottaa esimerkiksi aikaisempien opintojen hyväksi lukemisen prosesseja sen hetkessä korkeakouluopiskelussa. Yhteinen tietojen kokoamispalvelu auttaa myös korkeakoulujen toimijoita sekä viranomaisia saamaan tarvittavia tietoja opiskelijaa koskevien asioiden hoitamisessa.

Opiskelijavalintarekisterin ja valtakunnallisten tietovarantojen rakentaminen, järjestelmien ylläpito ja tietojen kokoaminen ja esittäminen tulisi tulevaisuudessakin tehdä keskitetysti ja kustannustehokkaasti yhdestä paikasta kaikille oppilaitoksille. Tiedon tuottaminen ja tarkastaminen kuuluu kullekin oppilaitokselle.

Opetustoimen rekisterien ja valtakunnallisten tietojärjestelmien tietoturvallisuudesta huolehtiminen

Lapin yliopistolla kuten muillakin oppilaitoksilla on velvollisuus huolehtia oman opintohallintojärjestelmän tiedon eheydestä ja oikeellisuudesta, jotta tieto valtakunnallisissa tietovarannoissa on oikeaa ja vertailukelpoista. Opetustoimen rekisterit kattavat suuren määrän tietoa, joita on tulevaisuudessa mahdollista hyödyntää mahdollisesti uusissa kehitettävissä palveluissa tai tietoteknisissä sovelluksissa. Palvelut voivat helpottaa niin opiskelijoiden kuin opiskelijoille tuottavien tahojen tiedon saantia. Tällaisia tilanteita varten on huolehdittava erityisesti tietoturvallisuudesta siten, ettei tietoa käytetä väärin. Lisäksi on huolehdittava, että tietoa ei luovuteta joillekin muille tahoille, joille tietosuojalain mukaan tietoa ei saa luovuttaa. Tulevaisuudessa on siis huolehdittava, että tietojärjestelmien tieto on helposti, joustavasti ja turvallisesti viranomaisten sekä oppilaitosten ja opiskelijoiden itsensä käytettävissä. Tiedon käytön laajentamisessa kaupallisiin tarpeisiin on löydettävä järkevä ja kustannustehokas tapa varmistaa tiedonluovutuksen tarkoituksenmukaisuus ja lupakäytännöt.

Mauri Ylä-Kotola

Rehtori

Markus Aarto

Hallintojohtaja